

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO AS ENCROBAS E A SÚA LIÑA DE EVACUACIÓN, NOS CONCELLOS DE CARRAL, CERCEDA E ORDES (A CORUÑA), PROMOVIDO POR NATURGY RENOVABLES, S.L.U. (CLAVE: 2021/0006)

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, en base ás súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296 do 11 de decembro) modificada pola Lei 9/2018, do 5 de decembro (BOE núm. 294 do 6 de decembro), establece no seu artigo 7.1 apartado a) que os proxectos incluídos no seu anexo I serán obxecto dunha avaliación de impacto ambiental ordinaria.

Entre os proxectos do dito anexo I atópanse, no grupo 9.a) os parques eólicos que teñan máis de 10 aeroxeradores ou 6 MW de potencia, cando se desenrolexen en Espacios naturais protexidos, Rede Natura 2000 e Áreas protexidas por instrumentos internacionais.

Segundo o estudo de impacto ambiental este sería o caso da actuación pretendida, dado que o parque conta cunha potencia total de 20 MW instalada sobre a reserva da biosfera Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo.

Considerando o anterior, o proxecto someteuse ao trámite de avaliación de impacto ambiental ordinaria e, téndose practicado o referido procedemento, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA), de acordo co disposto no artigo 41 da dita Lei 21/2013.

1 INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1 Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é Naturgy Renovables, S.L.U. e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Vicepresidencia primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación.

1.2 Obxecto do proxecto, descrición e localización

De acordo co estudo de impacto ambiental, o proxecto ten por obxecto a execución dun parque eólico de 20 MW de potencia total nos concellos de Carral, Cerceda e Ordes (A Coruña), composto por 4 aeroxeradores e a súa infraestrutura asociada, que se localizarán dentro da poligonal definida polas coordenadas UTM que se indican no punto 3 desta DIA.

As características principais do proxecto son as seguintes:

- Número de aeroxeradores: 4
- Modelo previsto: Siemens Gamesa SG-145 ou similar
- Potencia nominal unitaria: 5 MW
- Potencia total instalada: 20 MW
- Altura de buxa: ata 127,5 m
- Diámetro de rotor: 145 m
- Orzamento (execución material): 20.378.055,01 euros

Inclúe un centro de seccionamento de 15,90 x 10,85 m² no que se situará o edificio de control, vieiros de acceso e estacionamento. O centro de control do parque e a parte cuberta do centro de seccionamento localizarase no denominado edificio de control que se compón dun único módulo con dous habitáculos diferenciados. No primeiro instalaranse as celas e os cadros de control, mentres que no segundo se localizará o transformador de servizos auxiliares.

En canto á evacuación da enerxía producida no parque, efectuarase a través dunha liña de interconexión soterrada a 30 kV con orixe no centro de seccionamento do parque eólico de As Encrobas e final na subestación colectora de Meirama cunha lonxitude aproximada de 3.458 m. Na subestación do parque eólico Meirama, obxecto doutro proxecto, proxéctase a execución dunha nova posición de transformador 30/220 kV para elevar a enerxía xerada e conectarse á rede a través das instalacións de evacuación da dita subestación.

Proxéctase tamén a instalación dunha torre meteorolóxica de tipo autoportante de 127,5 m de altura, localizada entre a posición EN-03 e EN-04, para cuxo acceso se dispón dun vieiro de 33 m.

Contémplase a delimitación dunha zona temporal de obra situada ao norte do aeroxerador EN-03 cunha superficie triangular aproximada de 5.303 m², destinada a albergar o campamento de obra para as casetas de oficinas, vestiarios, servizos hixiénicos, contedores de ferramentas e útiles, descarga e aprovisionamento de pequeno material, etcétera. Asemade, implantarase unha zona de aprovisionamento temporal de terras de 37.474 m² situada nas proximidades do vieiro de acceso aos aeroxeradores EN-01 e EN-02.

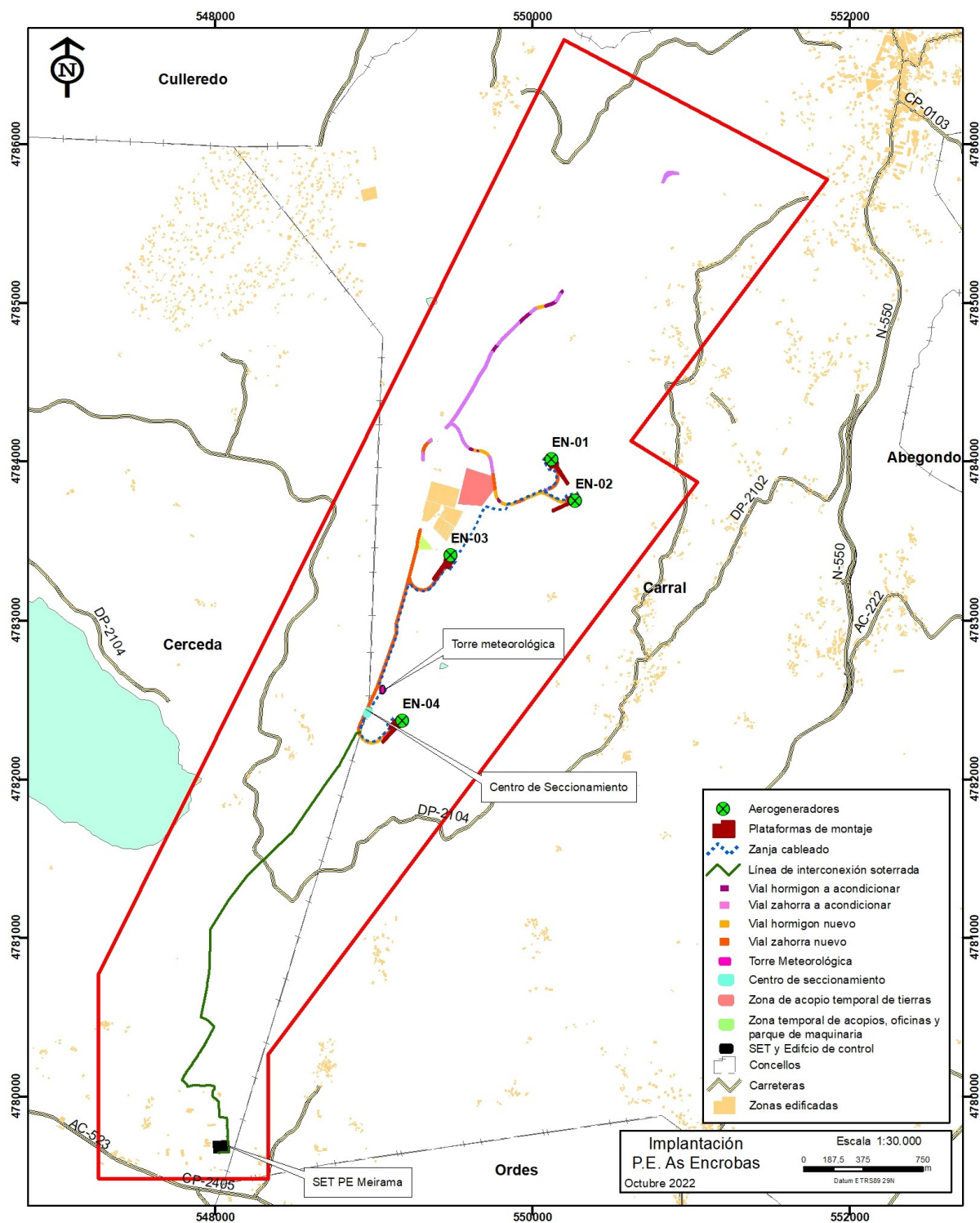
A obra civil inclúe, ademais, acceso e vieiros interiores, plataformas e cimentacións dos aeroxeradores e gabias do cableado. Segundo a configuración reflectida no EslA, inclúe a apertura duns 3.469 m de vieiros de acceso ás instalacións, así como o acondicionamento, doutros 1.851 m de pistas existentes. Adicionalmente no acceso ao parque empregaranse 2,056 m de vieiros nos que non se realizará ningunha actuación. A sección tipo mínima será duns 5 m de anchura de rodadura e contará ademais con cunetas e drenaxes transversais para a recollida e evacuación das augas pluviais. Así mesmo, escavaranse uns 3.573 m de gabias para soterrar o cableado de media tensión, rede de terras e de comunicacións.

O acceso ao parque eólico efectuarase dende a estrada N-550, a través dos vieiros municipais e do vieiro provincial CP-2104. O acceso principal será dende a zona norte, chegando primeiro aos aeroxeradores EN-01, EN-02 e EN-03 para posteriormente empregar o vieiro interno do parque para chegar á zona sur, onde se sitúa o EN-04.

O prazo estimado de execución do proxecto é duns 7 meses.

Inclúese a continuación un bosquexo do parque eólico:

1.3 Principais elementos ambientais da contorna

O parque eólico localízase na contorna das instalacións ligadas á explotación mineira e á central térmica de Meirama, así coma a planta de tratamento de residuos de SOGAMA. Os aeroxeradores constrúense nos montes de Freán e Arca Aberta que enlazan cara ao norte co Monte Xalo, situándose nun rango de altitudes de entre 330 e 420 m. Cara ao oeste a paisaxe destaca pola forte presenza de áreas de actividade industrial e de áreas sometidas a procesos de restauración ambiental, estando estas últimas destinadas a pradeiras e cultivos que se alternan con matogueiras e masas de especies arbóreas como eucaliptos, piñeiros e caducifolias autóctonas, e onde se atopa o lago artificial das Encrobas, resultado da restauración ambiental da antiga mina a ceo aberto. Pola contra, cara o leste, o val do Barcia destaca pola consecución de pequenos núcleos rurais e un mosaico agrícola onde destaca o bosque de ribeira do río Barcés. Al liñas de alta tensión son moi abundantes nesta área. O núcleo urbano máis próximo é o de Carral, localizado a uns 3,5 km ao nordés. A estrada N-550 é a principal vía de comunicación afectada.

A nivel hidrolóxico, discorren próximos ás actuacións definidas na documentación achegada, os leitos fluviais do río Brexo, río Barcés e os seus afluentes, todos eles tributarios do río Mero. Os encoros máis próximos á zona de implantación do parque son o encoro de San Cosmade a uns 2,2 km ao suroeste do parque e o encoro de Cecebre a 7 Km ao nordeste. En canto as áreas protexidas a nivel europeo, atópanse as zonas sensibles encoro de Cecebre a 6,9 km ao nordeste do parque, encoro de Vilasenin ou San Cosmade a 2 km ao suroeste da subestación do parque eólico Meirama e encoro de Beche, a 6,4 km ao leste do aeroxerador EN-02. Dentro desta clasificación, tamén se localiza a zona de captación de zona sensible denominada ESCM1220 a 27 m da subestación do parque eólico Meirama. Cabe destacar tamén a presenza da ZEC Encoro de Abegondo, situada a uns 3,2 km ao nordeste do parque e da lagoa da Camposa a 392 m ao noroeste do aeroxerador EN-04.

En canto a hábitats naturais de interese comunitario ou prioritarios, segundo o informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, na zona de actuación localízanse teselas dos hábitats 4030 Uceiras secos europeos e 9230 Carballeiras galaico-portuguesas con *Quercus robur* e *Quercus pyrenaica*.

Esa dirección xeral menciona tamén, que a cuadrícula na que se inclúe o ámbito de actuación do proxecto (UTM 10x10 29TNH48, 29TNH58, 29TNH47) correspóndese coa área de distribución das seguintes especies de fauna protexidas, incluídas no Catálogo Galego de Especies Ameazadas (CGEA) como vulnerables (V) ou en perigo de extinción (PE):

Invertebrados:

Geomalacus maculosus (V)

Anfibios:

Chioglossa lusitanica (V)

Discoglossus galganoi (V²)

Hyla arborea (V)

Rana iberica (V)

Rana temporaria (V)

Peixes:

Gasterosteus gymnurur (V)

Aves:

Anas crecca (E¹)

Circus pygargus (V)

Gallinago gallinago (E¹)

Milvus milvus (E)

Numenius arquata (E¹)

Scolopax rusticola (V¹)

Vanellus vanellus (E¹)

Mamíferos:

Rhinolophus ferrumequinum (V)

Rhinolophus hipposideros (V)

¹ Poboación nidificante

² Poboacións insulares

Cabe salientar que os datos sinalados anteriormente están referidos a información asociada a unha cuadrícula 10x10 km, polo que unicamente proporciona unha primeira aproximación.

As infraestruturas localízanse dentro dos límites da reserva da biosfera Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo. Asemade, os aeroxeradores EN-01 e EN-02 e a súa infraestrutura asociada atópanse

dentro do ámbito de aplicación do Plan de recuperación da subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras. A aproximadamente 1 km atópanse os espazos naturais de interese local ENIL Río Abelleira e ENIL Ribeiras do Mero-Barcés.

No que respecta á paisaxe, de acordo co Catálogo das paisaxes de Galicia o lugar onde se proxecta a actuación localízase principalmente na grande área paisaxística Golfo Ártabro, na comarca paisaxística de Golfo Ártabro Interior. Parte da plataforma do aeroxerador EN-03, o centro de seccionamento e a subestación sitúanse na grande área paisaxística Galicia Central, na comarca paisaxística Terra de Ordes. As infraestruturas do parque non se atopan dentro de ningunha área de especial interese paisaxístico (AEIP), distando o aeroxerador EN-01 2,5 km da AEIP-10-09 Monte do Xalo. Nun radio aproximado de 4 km atópanse o miradoiro sobre a Mina de Meirama e o miradoiro do Monte Xalo. Respecto aos sendeiros e camiños destaca a presenza da ruta xacobeá do Camiño Inglés e os PR-G101 Mariñán Costa da Égoa e PR-G 130 Meirama-Xalo-Meirama. No val do Barcia, localizado ao leste da zona onde se situará o proxecto, destaca a presenza de catro lugares de especial interese paisaxístico (LEIP), tres dos cales fan referencia aos pazos de Ribeira, Cadeas e Vilasuso e outro ao conxunto de Santo Estevo de Paleo. Ademais, segundo o Catálogo das paisaxes as infraestruturas do proxecto encádranse nunha zona de alta visibilidade estratéxica.

En canto ao patrimonio cultural, atendendo ao Estudo de impacto sobre o patrimonio cultural, na contorna do parque contabilízanse 10 elementos do patrimonio cultural, 8 de carácter arqueolóxico (xacemento romano de paleo, cazoleta do Monte da Arca Aberta 1 e 2 e Monte da Arca Aberta), un de carácter arquitectónico (igreja das Encrobas) e un etnolóxico (cruceiro das Encrobas). O Camiño de Santiago Inglés atópase a 2,3 km ao este do aeroxerador EN-03.

2 TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1 Resumo da tramitación

O 05.06.2020 Naturgy Renovables S.L.U. formulou ante a entón denominada Dirección Xeral de Enerxía e Minas, unha solicitude de autorización administrativa previa, autorización administrativa de construción e aprobación do proxecto sectorial do parque eólico As Encrobas, ao abeiro da Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia, presentando a documentación técnica necesaria para continuar a tramitación do expediente.

Logo diso, e de conformidade co disposto na Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, na redacción dada pola referida Lei 5/2017, a entón Dirección Xeral de Enerxía e Minas iniciou o procedemento de autorización administrativa das instalacións que comprende o referido parque eólico.

En canto ao trámite ambiental e como xa se sinalou, o proxecto sométese a avaliación de impacto ambiental (AIA) ordinaria conforme á Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296 do 11 de decembro) modificada pola Lei 9/2018, do 5 de decembro (BOE núm. 294 do 6 de decembro).

O 08.01.2021 a entón Dirección Xeral de Enerxía e Minas remitiu á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático un oficio no cal solicita que de cara a continuar coa tramitación do procedemento de autorización administrativa do proxecto, o órgano ambiental lle facilite a relación de organismos e persoas interesadas aos que debe pedir informe sobre o estudo de impacto ambiental (EIA) segundo o disposto no artigo 33.4 da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, modificada pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia. Achegan para iso, xunto coa solicitude do promotor, EIA e Proxecto de execución.

Da solicitude e documentación achegadas despréndese que, atendendo ao carácter potestativo da solicitude de elaboración do documento de alcance do EsIA segundo o artigo 33.2 da Lei 21/2013, o promotor do proxecto optou por prescindir deste trámite.

O 04.02.2021 a Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, como órgano ambiental, remitiulle ao órgano substantivo a información solicitada e indicoulle unha serie de aspectos a ter en conta na tramitación de AIA ordinaria (información pública e consultas sobre o EsIA) e sobre o contido do expediente que no seu momento tería que remitir ao órgano ambiental para continuar coa tramitación de cara a formular a DIA.

Mediante Acordo do 30 de xullo de 2021, da Xefatura Territorial da Coruña (publicado no DOG núm. 158, do 18.08.2021), someteuse a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a declaración de utilidade pública, en concreto, e a necesidade de urxente ocupación, a autorización administrativa de construción, o estudo de impacto ambiental e o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal do proxecto do parque eólico As Encrobas. Así mesmo, a dita xefatura territorial efectuou o trámite de consultas sobre o EsIA.

O 31.10.2022 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático o expediente ambiental do proxecto, remitido pola Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais como órgano substantivo por razón da materia.

O 22.12.2022 solicítase informe sobre a caracterización dos efectos sinérxicos á Dirección Xeral de Patrimonio Natural, que nos remite a correspondente resposta.

2.2 Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, o estudo de impacto ambiental (EsIA), a súa addenda, o documento técnico do proxecto de execución, os anuncios e certificados de exposición pública, as alegacións ambientais e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EsIA xunto coas correspondentes contestacións do promotor.

- En canto aos informes, pódese indicar o seguinte:
 - A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural emite un primeiro informe no que logo de describir os antecedentes e feitos e as consideracións legais e técnicas, realiza un resumo do contido do EsIA. Sinala que no inventario ambiental se enumeran algúns elementos do patrimonio cultural máis próximos, entre os cales se atopa o Camiño de Santiago Inglés situado a 2,8 km do aeroxerador EN-02, e remite ao *Anexo 11 Estudio de impacto sobre el patrimonio cultural*. No dito anexo presentase a memoria cos resultados da prospección arqueolóxica segundo o cal, foron identificados na poligonal do parque eólico e nas súas proximidades un total de 10 elementos: 8 de carácter arqueolóxico, 1 arquitectónico e 1 etnolóxico. Para os dous últimos o arqueólogo non considera que exista impacto polo que non propón medias correctoras de carácter específico para eles. A valoración do impacto sobre os bens arqueolóxicos determina impacto compatible para tres deles, cazoleta do Monte da Arca Aberta 1 e 2 e Monte da Arca Aberta, incorporando as correspondentes medidas específicas. Como documentación complementaria achégase un estudo de impacto visual no que se inclúen recreacións infográficas das afeccións do parque eólico sobre o Pazo de Vilasuso e o Pazo de Esperante.

Unha vez analizados os documentos realiza unha serie de consideracións técnicas, entre as cales, constata que a relación de bens patrimoniais é correcta, non sendo previsible que as obras do parque eólico os afecten. Porén, sinala que existen bens do patrimonio arquitectónico no ámbito de afección do parque que poden verse afectados

polo impacto visual que ocasionan os aeroxeradores, como son os pazos de Vilasuso, Esperante, Ribeira e As Cadeas, e as igrexas parroquiais das Encrobas, Quembre e Sumio.

Conclúe informando favorablemente o EsIA debéndose levar a cabo as medidas correctoras establecidas no seu Anexo 11 e unha serie de condicionados. Indica que se deberá seleccionar un modelo de máquina que rebaixe a altura total de forma significativa, preferentemente reducindo a altura de fuste, co obxecto de reducir a presenza visual dos aeroxeradores e minimizar a contaminación visual sobre os elementos do patrimonio cultural arquitectónico indicados anteriormente. Para iso, indica orientativamente, que se considera suficientemente significativo unha diminución en torno a un 10% ou máis da altura total. Indica que os traballos de construción do parque eólico se realizarán baixo control e seguimento arqueolóxico e que se realizará un especial seguimento da roza das zonas de obra, así como o control dos perfís e cortes que se xeren, entre outro condicionado.

No escrito de contestación o promotor comunica a súa conformidade co indicado no informe excepto no relacionado coa redución da altura do fuste dos aeroxeradores, apoiándose no informe favorable do Instituto de Estudos do Territorio. A ese respecto emite unha aclaración a dita resposta á que anexan infografías comparativas dos dous escenarios de altura, a altura tramitada no proxecto e a súa redución nun 10%, argumentando que o cambio é practicamente inapreciable e determinará a perda da efectividade da tecnoloxía empregada.

Nun segundo informe a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural avalía o escrito presentado e indica que dado que a redución de altura dos aeroxeradores non é efectivo para mitigar a afección ao patrimonio cultural, débense adoptar as medidas compensatorias no contorno inmediato dos bens culturais afectados, a igrexa románica de San Román das Encrobas e os pazos de Vilasante e Vilasuso, propostas no informe, para contribuír a diminuír a contaminación visual provocada no ambiente do contorno inmediato dos bens protexidos que a construción do parque eólico vai aumentar. Respecto da nova medida correctora proposta de creación de pantallas vexetais, estará condicionada ao resultado dunha análise exhaustiva das visuais para comprobar se a medida é determinante na redución da visibilidade dos aeroxeradores.

A continuación, acepta a resposta do promotor. Porén, con independencia do resultado da análise da proposta de medidas correctoras, o promotor deberá presentar, previo inicio das obras, unha proposta de medidas compensatorias encamiñadas a mellorar significativamente a calidade ambiental dos espazos públicos no contorno dos elementos catalogados citados anteriormente. Sinala que é necesario obter as correspondentes autorizacións por parte da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades e demais organismos competentes para a execución desta medida, que deberá realizarse simultaneamente coa construción do parque eólico.

- A Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un primeiro informe sobre o EsIA no cal, tras un resumo dos antecedentes e da descrición do proxecto, fai unha análise da documentación recibida e indica que a zona onde se proxecta a instalación non ostenta ningunha figura autonómica ou estatal de protección de espazos naturais das recollidas na Lei 5/2019, do 2 de agosto, de patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia nin na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade. O espazo natural protexido máis próximo correspóndese coa zona de especial conservación ZEC Encoro de Abegondo-Cecebre, localizado a 5,2 km ao nordés do aeroxerador EN-02. Parte da zona de actuación localízase dentro dos límites da reserva da biosfera Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo, tendo polo tanto a

consideración de área protexida por instrumentos internacionais. Non afecta a ningunha zona húmida das recollidas no inventario de humedais de Galicia creado polo Decreto 127/2008, do 5 de xuño, nin está incluído dentro do ámbito de plans de recuperación ou conservación de especies protexidas, nin se inclúe dentro das áreas prioritarias para avifauna ameazada e/ou zonas de protección da avifauna contra as liñas eléctricas de alta tensión, segundo o establecido na Resolución do 18 de outubro de 2021, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural. Tampouco están presentes árbores ou formacións incluídas no Decreto 67/2007, do 22 de marzo, polo que se regula o Catálogo galego de árbores senlleiras. Existen na área de actuación teselas de hábitats naturais de interese comunitario e ou prioritarios e especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA). O proxecto está incluído dentro do ámbito do plan de recuperación da subespecie lusitanica da escribenta das canaveiras (*Emberiza schoeniclus* L. Subsp. *lusitanica* Steinbacher) en Galicia, aprobado mediante Decreto 75/2013, do 10 de maio, localizándose sobre unha área tipificada como potencial.

Con respecto as observacións efectuadas polo Servizo de Patrimonio Natural da Coruña salientan as seguintes: o proxecto localízase parcialmente (790,92 ha) dentro da reserva da biosfera Mariñas Corúesas e Terras do Mandeo, atopándose as infraestruturas que afectan a ese espazo, na súa totalidade, dentro da zona de transición; con respecto á avifauna e quirópteros prodúcese un incremento da intensidade dos efectos sinérxicos intraparque, sufrindo na maior parte do espazo un impacto baixo, cunha pequena zona de impacto severo xunto ao aeroxerador EN-03, no centro do parque eólico proxectado precisamente pola influencia que exerce a distribución dos seus propios aeroxeradores; segundo o EsIA non existe ningún impacto cualificado como severo ou crítico.

A continuación a dirección xeral fai unha serie de observacións con respecto ao EsIA.

Conclúe que non é previsible que o proxecto xere efectos significativos, sendo compatible coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade sempre e cando se garanta o cumprimento das medidas contempladas na documentación achegada e se teñan en conta unha serie de consideracións: os hábitats de interese comunitario non poderán verse afectados directa ou indirectamente polos traballos en ningún momento; previamente ao inicio das obras será comprobada a ausencia de especies protexidas que poidan ser danadas e de atoparse, prohibese calquera actuación que lles afecte comunicándose a situación ao Servizo de Patrimonio Natural da Coruña para a toma das medidas oportunas; a planificación temporal dos traballos deberá ter en conta o ciclo das especies nidificantes; enumera unha serie de medidas para a protección de regos e ríos no ámbito de actuación; se durante a execución do proxecto se detectasen afeccións significativas sobre os valores naturais da zona, tomaranse inmediatamente as medidas adecuadas para paliar a dita afección e será o Servizo de Patrimonio Natural da Coruña quen decidirá sobre a conveniencia da solución a adoptar; sinala as medidas de aplicación específicas para a protección de avifauna e quirópteros que se atopan recollidos no apartado 4.2.5.1.7 desta DIA e a necesidade de realizar un estudo sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico.

Finaliza o informe coas condicións mínimas a aplicar para os plans de vixilancia ambiental no relativo ao control da mortalidade por colisión en parque eólicos durante a fase de explotación.

- O Instituto de Estudos do Territorio emite un informe no que, tras definir o marco legal, efectúa unha breve descrición do proxecto, do contido do EsIA e das características da paisaxe afectada. Logo disto realiza unha análise do Estudo de Impacto e Integración Paisaxística (EIIP), dos efectos do proxecto sobre a paisaxe e das medidas de integración paisaxísticas propostas. Sinala que o EIIP está completo, que se

axusta ao Regulamento da Lei 7/2008 e que as medidas de integración paisaxísticas son suficientes. Indica que o proxecto provocará un impacto visual vinculado á presenza dos aeroxeradores nunha zona elevada porén, sinala que a paisaxe circundante ten un marcado carácter industrial, en terreos alterados polas actividades extractivas e enerxéticas e ocupados actualmente por matogueiras ou especies forestais de repoboación. En canto as posibles sinerxías, indica que o estudo considera un radio de 20 km e os aeroxeradores existentes e en tramitación, obviando os parques de nova solicitude. Segundo a previsión indicada no Rexistro Eólico de Galicia, no caso de chegar a construírse todos os parques suporía un efecto sinérxico de forte impacto, xa que na contorna dos 5 km existirían, ben en tramitación como nova solicitude, numerosos aeroxeradores, cando na actualidade só atopamos un pequeno parque de dous aeroxeradores de 74 m de altura.

Conclúe que o proxecto incorpora un EIIP cuxo contido se axusta ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, e aos artigos 26 e seguintes do Regulamento da Lei 7/2008, e inclúe indicacións respecto da integración do centro de seccionamento que deberán terse en conta.

- Augas de Galicia emite un informe no que logo de sinalar os antecedentes e lexislación aplicable, realiza unha análise da documentación na cal resume a descrición do proxecto, as afeccións e medidas protectoras, e o plan de vixilancia ambiental descritos na documentación achegada polo promotor.

Informa sobre a rede fluvial existente na zona indicando cales son os leitos fluviais próximos ás actuacións, destacando que se producirá un cruzamento da liña de interconexión co leito do río Barcés. Dito cruzamento realizarase mediante perforación horizontal dirixida de 183 m, situada a máis de 1 m baixo o leito do río, sendo a lonxitude do leito afectado de 10,51 m. En canto ás zonas protexidas sinala que as actuacións propostas non afectan a ningunha das zonas protexidas recollidas no catálogo de zonas protexidas do Plan Hidrolóxico Galicia Costa (PHGC) aprobado polo Real Decreto 11/2016, do 8 de xaneiro. Salienta que a nivel internacional parte das infraestruturas proxectadas se atopan dentro da zona de transición da reserva da biosfera Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo e a nivel europeo atópanse varias zonas sensibles. Sinala que a zona non está afectada por áreas de risco potencial significativo de inundación e que consultado o libro de rexistro de Augas de Galicia constan, a unha distancia de 500 m ao redor das obras, captacións particulares.

Logo de sinalar as condicións particulares que se deberán ter en conta, conclúe que non é previsible que o proxecto poida causar impactos ambientais significativos, tendo en conta as medidas protectoras e correctoras que o promotor prevé adoptar no documento ambiental presentado e as consideracións a tal efecto referidas no seu informe. Indica que durante os procesos de execución dos traballos de desenvolvemento e implantación da actuación proposta, de cara a non afección ao dominio hidráulico, deberán contemplarse as directrices sinaladas no seu informe así como as indicadas na documentación sometida a informe.

- A Dirección Xeral de Emerxencias e Interior, emite un informe en relación aos efectos derivados da vulnerabilidade do proxecto no que, tras a revisión da documentación achegada, estima que o risco de accidentes graves ou catástrofes é baixo.
- A Dirección Xeral de Saúde Pública emite un primeiro informe no que avalía o posible impacto do proxecto sobre a saúde humana tendo en conta a caracterización da poboación en situación de risco, determinación dos potenciais perigos, identificación das posibles vías de exposición, avaliación da necesidade de medición da exposición e do deseño dun estudo de avaliación de risco para a saúde do proxecto.

En canto á xeración de ruído, indica que o promotor presenta unha estimación teórica dos niveis de presión sonora durante a fase de obra, un estudio preoperacional e unha modelización do ruído durante a fase de funcionamento, así como os posibles efectos sinérxicos con outros parques eólico, concluíndo, para cada un deses casos, que non se supera o limiar máximo establecido.

Respecto do efecto parpadeo de sombras, *shadow flicker*, o promotor presenta un resumo no que indica os resultados da simulación realizada, sen aportar os datos nin os receptores escollidos. Sinala que non contempla o desenvolvemento dun plan de seguimento específico.

A dirección xeral conclúe que non se recolle información ou que esta é insuficiente para algúns aspectos que poden ter repercusións sobre a saúde da poboación, polo que estima oportuno que o promotor a complete. Entre outras, requírese que se aporten os datos acadados no estudo do efecto do parpadeo de sombras e os receptores, así como o estudo de efectos sinérxicos e o desenvolvemento dun plan de seguimento específico. Indica que o proxecto recollerá as medidas mitigadoras a aplicar, no caso de superar o limiar de 8h/ano, para o caso real, segundo os criterios de avaliación desa dirección xeral recollidos no documento *Alcance de estudo de impacto ambiental para parques eólicos*.

O promotor da contestación ao dito informe cun escrito ao que adxunta o estudio de *shadow flicker*.

Á vista da resposta do promotor, a Dirección Xeral de Saúde Pública emite un segundo informe no que considera satisfeitos os requirimentos manifestados previamente, aclarando con respecto ás medidas de mitigación propostas, que no caso de superación dos limiares establecidos no estudo do efecto parpadeo de sombras, deberá ter en consideración a inclusión dunha parada técnica dos aeroxeradores implicados, no caso de ser necesario.

O promotor comunica a súa conformidade co indicado no segundo informe. Porén, posteriormente presenta un escrito no que aclara que por un erro nas coordenadas de situación dos aeroxeradores o alcance da análise realizado non é o correcto. Adxunta unha nova análise relativa ao estudo do parpadeo de sombras que substitúe ao anterior, no que determinan que dos 34 receptores, 24 están habitados e poderían estar afectados polo dito efecto no *peor caso*, superando as 30 horas/ano, mentres que no *caso real* se reducirían a 17 os puntos habitados onde se supera o límite de 8 horas/ano. Sinala que non se producirá efecto sinérxico e que se desenrolará un plan de seguimento específico nos receptores nos que se superaron os límites segundo os resultados da modelización.

- A Axencia de Turismo de Galicia emite un informe no que conclúe que dado o alcance das actuacións e segundo o estudo de impacto turístico achegado o impacto que terá o parque eólico no turismo rural local así como na súa contorna é reducido.
- A Dirección Xeral de Defensa do Monte emite resposta baseándose no informe do Servizo de Prevención de Incendios Forestais da Coruña. Expón unhas serie de consideracións que inclúen a afección a puntos de auga de carga de vehículos motobomba, as superficies afectadas polos incendios forestais, o risco de atopar as conducións eléctricas soterradas durante os labores de mantemento de non estar debidamente sinalizadas, e lembra que deberán cumprirse as obrigas de xestión de biomasa establecidas no apartado c) da Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia.

En base ao dito informe, a dirección xeral informa favorablemente a realización do parque eólico tendo en conta os condicionantes recollidos anteriormente.

- O Concello de Carral observa unha serie de cuestións que deberían ser tidas en conta no procedemento de avaliación de impacto ambiental como son: a proximidade aos núcleos de poboación, os efectos acumulativos e sinérxicos de todos os parques proxectados, avaliación da afección á reserva da biosfera e ao medio biótico, ao lobo e á área do plan de recuperación da subespecie lusitanica da escribenta das canaveiras e a diminución da calidade paisaxística. Por todo, e en tanto non se leven a cabo estudos complementarios de afección ao medio biótico e humano e non se modifiquen as posicións dos aeroxeradores, non considera compatible o parque eólico coas afeccións que se producen ás persoas e ao medio no que se asentan.

O promotor presenta cun escrito no que da resposta ao indicado polo Concello con diversas referencias ao EsIA e ás medidas de protección propostas e inclúe adxunto un plano coas distancias aos núcleos de poboación.

Nun segundo informe o Concello de Carral responde a algúns dos puntos citados polo promotor, aclarando o expresado no seu anterior informe, ao que o promotor volve responder con referencias á documentación presentada e indicando que, en todo caso, procederá á implantación de todas aquelas medidas que se indiquen nesta DIA.

- O Concello de Cerceda logo dun resumo da descrición do proxecto lista unha serie de consideracións técnicas que sinala, deberán ser aplicadas de forma exhaustiva. Fai especial referencia ao procedemento de tramitación entendendo que se produce un fraccionamento do proxecto co parque eólico Meirama.

O promotor presenta un escrito de resposta no que cita as medidas de protección incluídas no EsIA que teñen relación co informe do Concello.

- O Concello de Ordes indica que para a avaliación de impacto ambiental se deberán ter en conta os efectos acumulativos e sinérxicos de todos os parques eólicos proxectados, o impacto ao conxunto do territorio da reserva da biosfera Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo e o impacto sobre o plan de xestión do lobo. Conclúe que en tanto non se leven a cabo estudos complementarios de afección ao medio biótico e humano, o parque eólico non se considera compatible coas afeccións que se producen ás persoas e ó medio no que se asentan.

O promotor responde facendo referencia aos puntos do EsIA nos que se avalía o sinalado polo Concello.

O Concello de Ordes emite un segundo informe reafirmándose no indicado anteriormente.

- Para todos os informes antes indicados constan no expediente escritos do promotor de conformidade ou de resposta ao seu contido.
- No tocante a alegacións, no expediente recibido constan 484 alegacións, 467 de particulares e 17 de organizacións/asociacións.

Unha parte do contido das alegacións non reviste carácter ambiental, referíndose a cuestións alleas ao ámbito competencial do órgano ambiental (plan sectorial eólico, urbanismo, utilidade pública, titularidade dos terreos, etcétera). No que se refire exclusivamente aos aspectos ambientais (impactos ambientais no relativo a: falla de

seguridade xurídica, falla de transparencia e de información á cidadanía; afección e prexuízos significativos para os recursos hídricos, vulneración da Directiva Marco da Auga (DMA), ausencia dun estudo hidrolóxico e hidroxeolóxico que garanta a calidade das masas de auga superficiais e soterradas, afección aos acuíferos, afección a humidaís, afección significativa a espazos naturais protexidos: ZEC Betanzos-Mandeo, ZEC Río Tambre, ZEPA Costa da Morte Norte, ENIL Río Abelleira, Reserva da Biosfera Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo; afección a humidaís, avifauna, prexuízo para a especie Escribenta das Canaveiras, danos para o lobo, vulneración da Lei 7/2012 do 28 de xuño de Montes de Galicia; Impacto paisaxístico, acústico e electromagnético á poboación que vive e reside nos núcleos próximos; afección aos Espazos Naturais de Interese Local (ENIL); Incremento do feísmo paisaxístico e da calidade paisaxística e repercusións no Camiño de Santiago), e sen prexuízo das aclaracións ou informacións achegadas polo promotor nas súas respostas ás ditas alegacións, ás ditas alegacións refírense a cuestións que son tidas en conta polos correspondentes órganos competentes e recollidas neste mesmo apartado da DIA, aos aspectos procedementais que se resumen no punto 2.1, ao condicionado do apartado 4, ao programa de vixilancia e seguimento ambiental do apartado 5 e, por último, ás consideracións do punto 6 respecto da viabilidade ambiental do proxecto sempre que se cumpran as condicións e medidas que se establecen ao longo desta DIA, ademais das que figuran no EslA e a restante documentación avaliada.

2.3 Estudo de sinerxías

O Estudio de Impacto ambiental analiza os efectos sinérxicos do proxecto en cada uns dos factores ambientais co respecto aos restantes parques eólicos da zona.

Dende o punto de vista socioeconómico, conclúe que tanto a posta en marcha do parque eólico vai supor un efecto positivo no sistema económico do entorno onde se localizan, tanto pola xeración de postos de traballo directos, como pola propia finalidade das instalacións, para a xeración e transporte de enerxía eléctrica. Tamén implicará unha mellora da calidade ambiental derivada do uso de enerxías renovables asociadas a parques eólicos.

Respecto da avaliación de efectos sinérxicos e acumulativos, na envolvente de 5 km do parque, calculáronse varios parámetros (densidade de infraestruturas en valores de nº/ha, tendo en conta o seu efecto nun radio de 1 km, e grao de incidencia dos efectos sinérxicos) que reflectirán o grao de afección, en función da densidade de infraestrutura (parques eólicos) en funcionamento, autorizados ou en tramitación.

Esta análise permitiu determinar o grao de incidencia sinérxica dos efectos (GES), tanto vixentes como previsibles, resultantes da consideración conxunta do densidade de infraestruturas eólicas ("existentes e "existentes" + "As Encrobas") e da calidade ambiental para cada zona. A partir da diferenza dos indicadores GES, obtense o grao de impacto.

Os resultados indican que o parque eólico "As Encrobas" non producirá un incremento significativo da intensidade dos efectos sinérxicos nas áreas analizadas dentro dos 5 km de envolvente, respecto da súa influencia e afectación cos parques eólicos veciños (PE Meirama e PE Xalo). Dentro da súa propia área de influencia, o PE "As Encrobas", si producirá un aumento da intensidade dos efectos sinérxicos "intraparque" con dous diferentes graos de impacto: unha moi pequena zona de impacto "severo", a carón do aeroxerador EN-03, no centro do parque eólico deseñado precisamente pola influencia que exerce a propia distribución dos aeroxeradores, cunha transformación media dos efectos sinérxicos, e outra zona de impacto compatible que corresponde á gran maioría do espazo dentro do parque eólico proxectado.

En resumo, pódese concluír que non haberá un aumento significativo da afección sinérxica entre parques eólicos veciños. Por outra banda, a afección debida á disposición de os aeroxeradores

proxectados entre sí, dentro do propio PE "As Encrobas", é na maior parte do espazo, unha transformación do medio (impacto) baixa, polo que se valora o impacto final como compatible.

Ademais dos efectos sinérxicos asociados a infraestruturas similares (parques eólicos), analizados previamente, dado que son os que poden producir sinerxías de maiores intensidade, débese ter en conta a presenza doutro tipo de instalacións que poidan entrar en sinerxías co parque proxectado xa que é unha fonte de atracción para as aves.

Os estudos realizados detectaron un notable movemento de aves oportunistas no entorno dunha granxa de visóns próxima á posición EN-03, probablemente debido a algún tipo de recurso trófico xerado na actividade produtiva da devandita instalación, que é convértese nun foco de atracción para estas especies.

Por outra banda, a uns 8 km ao sur do parque, atópase o vertedoiro de Areosa. Este vertedoiro constitúe un importante foco de atracción principalmente para as gaivotas, pero tamén outras especies como o ratonero, o milano negro e os corvos (corvos e urracas). As gaivotas proceden da zona costeira da Coruña, desprazándose ao vertedoiro para alimentarse. Aínda que se detectou o tránsito de gaivotas dende a costa ata o vertedoiro a uns 4 km ao oeste do parque, observouse tamén que se afastan numerosas gaivotas da ruta ata o vertedoiro para alimentar no entorno da granxa de visóns existente no proximidade da posición EN-03.

Ademais da presenza do vertedoiro, a presenza dos encoros de Vilasén (5 km ao sur do parque), lagoa de Meirama (1.500 m ao oeste) e Encoro de Cecebre (catalogadas como ZEC e situado a uns 8,8 km ao nordeste do parque) representan un elemento adicional de atracción de aves, aínda que nos censos realizados para o parque eólico, non se detectou afluencia notable de especies acuáticas no seu entorno. En canto ás gaivotas, son susceptibles aproveitar estas masas de auga, aumentando así a frecuencia de voo sobre a instalación.

O Análise dos efectos sinérxicos sobre a calidade paisaxística realízase mediante o cálculo de conchas visuais da envolvente de 20 km dende o área de desenvolvemento do parque eólico. Esta Análise da visibilidade se leva a cabo tendo en conta os parques eólicos presentes na zona, tanto actualmente en funcionamento como en tramitación ou autorizados, e compróbase que o incremento de visibilidade que supón a presenza o parque eólico As Encrobas, é moi baixo, da orde do 0, 65 %.

En canto ao patrimonio natural e a biodiversidade, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural no seu informe do 22.12.2022 identifica, describe e analiza os efectos sinérxicos do proxecto efectuada no ESI sobre ditos factores. Logo dun resumo do estudo de sinerxías presentado polo promotor e unha análise e valoracións propias, sinala que este proxecto se sitúa nunha contorna onde se considera que o aumento de densidade de aeroxeradores non producirá efectos sinérxicos incompatibles no ámbito das súas competencias.

3 ÁMBITO DA DIA

Unha vez efectuada a análise do expediente, cabe indicar que o proxecto do parque eólico As Encrobas consiste na instalación e explotación dun parque eólico de 20 MW de potencia total nos concellos de Carral, Cerceda e Ordes (A Coruña), constituído por 4 aeroxeradores de 5 MW de potencia nominal unitaria, que se localizarán dentro do polígono definido polas seguintes coordenadas UTM (ETRS89, fuso 29):

Vértices poligonal	UTM X	UTM Y
a	550.200	4.786.660
b	551.860	4.785.780
c	550.620	4.784.130
d	551.040	4.783.870
e	548.335	4.780.265
f	548.335	4.779.480
g	547.265	4.779.480
h	547.265	4.780.770

A localización dos aeroxeradores e demais infraestrutura asociada ao parque eólico será a que se recolle no plano nº2 do *Estudio de impacto ambiental. Parque eólico As Encrobas. 26/05/2021*.

4 CONDICIÓN AMBIENTAIS

4.1 Condicións particulares

1. Considerando o exposto no apartado 2. *Tramitación e análise do expediente*, establécese como condicionado particular para o desenvolvemento do proxecto o cumprimento do contido dos informes que consten no expediente, ademais do recollido no EsIA, na súa addenda e a restante documentación avaliada, tendo en conta que as condicións ou medidas dos informes prevalecerán fronte as do estudo ambiental ou a restante documentación no caso de contradición entre elas e que, en todo caso, calquera condición desta DIA prevalece fronte ás anteriores, xa que esta é preceptiva e vinculante en todos os seus extremos, segundo o exposto no artigo 5 apartado 4 da Lei 1/1995, do 2 de xaneiro, de protección ambiental de Galicia.
2. O promotor deberá elaborar unha proposta detallada relativa ás medidas adicionais sinaladas no apartado 4.2.5.1.7 desta DIA para garantir a minimización do impacto por colisión en aves (pintado das pas e uso de tecnoloxías de redución do impacto por colisión) e quirópteros (restringir a rotación das pas), así como ás actuacións a desenvolver para verificar a eficacia das ditas medidas.

O documento deberá contar, previamente ao inicio das obras, co informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.3. da DIA.

3. En canto á posible afección do proxecto sobre a poboación e a saúde humana en relación co efecto *parpadeo de sombras* (*shadow flicker*) durante a fase de funcionamento do parque, en consonancia co recollido na documentación avaliada, nos potenciais receptores non se poderán superar as 8 horas/ano de exposición no escenario real, téndose que adoptar as medidas mitigadoras oportunas (por exemplo, instalación de barreiras ou pantallas) ou programar paradas temporais dos aeroxeradores implicados no caso de que se supere o limiar recomendado

Neste sentido, levarase a cabo un seguimento da posible incidencia deste efecto sobre os receptores considerados, recollendo os seus resultados nos informes do programa de vixilancia ambiental segundo se indica no punto 5.3 da DIA.

4. O promotor deberá presentar un proxecto arqueolóxico axustado ao establecido na Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia e ao Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia previo inicio das obras.

Tamén se presentará, previo inicio das obras, unha proposta de medidas encamiñadas a mellorar a calidade ambiental dos espazos públicos no contorno dos elementos do patrimonio cultural catalogados, conforme indica a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural no seu informe.

5. O promotor deberá depositar un aval para garantir o cumprimento das medidas correctoras e responder da reparación dos posibles danos que se lle poidan causar ao medio ambiente e do custo da restauración, conforme o disposto no Decreto 455/1996, do 7 de novembro, de fianzas en materia ambiental.

Proponse como importe do aval, que será actualizable e deberá fixar o órgano substantivo, a cantidade de 356.616 euros, dos cales 152.835 corresponden á fase de obras e 203.781 á de desmantelamento e abandono do parque eólico.

Para a cancelación do dito aval será preciso o informe favorable do órgano ambiental, logo do levantamento dunha acta de comprobación pola inspección ambiental conforme establece o referido Decreto 455/1996.

A solicitude de cancelación realizarase a través do órgano substantivo, e só se poderá efectuar unha vez estean totalmente rematados os labores de restauración e integración paisaxística e logo de que o promotor acredite, mediante os informes do programa de vixilancia ambiental, a suficiencia e o éxito dos traballos efectuados, tanto os referentes á restauración (coa vexetación debidamente implantada) como ás demais actuacións relacionadas coa imposición do aval ambiental.

4.2 Condicións xerais

Ademais do condicionado establecido no punto anterior, ao proxecto seranlle de aplicación, segundo proceda, as seguintes condicións que complementan, matizan ou subliñan as anteriormente indicadas.

4.2.1 *Protección da atmosfera*

1. Co fin de minimizar a emisión de po durante a fase de obras, nos períodos de seca procederase á rega dos vieiros e das superficies onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras. Ao comezo das obras deberán terse dispostos na zona os medios necesarios para tal fin.
2. Os camións que transporten terras ou outros materiais que poidan xerar po deberán ir cubertos con lonas ou dispositivo similar. Así mesmo procederase, no caso de ser necesario, ao lavado das rodas dos camións á saída da zona de obras.
3. Os niveis de presión sonora debidos á construción e funcionamento do parque deberán cumprir coa normativa vixente, tendo en conta que no caso de que se superen os límites legalmente establecidos teranse que adoptar as medidas protectoras ou correctoras oportunas (emprego de mantas de goma durante as voaduras, incremento do illamento dos equipos, correcto mantemento das instalacións, pantallas de illamento acústico, etc).

Para tal fin, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque o promotor levará a cabo un plan de seguimento do nivel de ruído ao abeiro do Decreto 106/2015, do 9 de xullo, sobre contaminación acústica de Galicia de desenvolvemento da normativa básica estatal en materia de ruído, por unha entidade acreditada polo organismo nacional de acreditación (ENAC) como laboratorio de ensaios acústicos ou como entidade acreditada, en ambos casos, no ámbito do ruído ambiental, tendo en conta os aspectos que se indican no punto 5.2 desta DIA.

4.2.2 *Protección das augas e leitos fluviais*

1. Toda actuación ou afección no dominio público hidráulico ou na zona de servidume e policía de leitos, incluíndo zonas de fluxo preferente e zonas asolagables así como calquera captación ou vertedura se é o caso, precisarán da autorización ou permiso do organismo de cunca competente, que deberá ser solicitada e obtida polo promotor previamente ao inicio das obras.

En calquera caso, deberán terse en conta en todo momento as limitacións e demais prescricións establecidas no Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Augas e no Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RD 849/1986, do 11 de abril), así como na Lei 2/2021, do 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia e demais normativa que resulte de aplicación, entre ela as disposicións normativas dos plans hidrolóxicos.

2. En calquera zona onde poida existir risco de desencadeamento de procesos erosivos, e especialmente na cabeceira do río Barcés, de incorporación de sólidos ás augas e/ou de modificación do réxime hídrico, extremaranse as precaucións na execución e control das obras e na adopción das medidas protectoras, correctoras e de vixilancia ambiental que figuren na documentación avaliada, así como as sinaladas que se deriven desta DIA e calquera outra que resulte necesaria para a preservación do dominio público hidráulico e a calidade das súas augas.

Neste sentido, conforme avance a obra procederase a estabilizar os noiros de desmonte e/ou terraplén que se xeren, co obxecto de previr fenómenos erosivos e incorporación de sólidos ás augas. Porase especial coidado na adopción das medidas fronte os arrastres e escorregamentos, tal e como se establece no punto 4.2.3.5 da DIA.

3. A calidade das augas manterase de xeito que, co motivo das obras, non diminúa respecto da existente antes do inicio destas. Non está permitido o lavado de maquinaria e utillaxe nos cursos de auga nin en ningún outro elemento do dominio público hidráulico. Prohíbese a vertedura directa ou indirecta de augas ou produtos residuais susceptibles de contaminar as augas continentais ou calquera outro elemento do dominio público hidráulico sen a correspondente autorización de vertedura.

Debido á presenza de especies de anfibios catalogadas na zona de actuación será necesario prestar especial atención á calidade das augas (superficiais e subterráneas), actuando o máis lonxe posible das canles, tomando as medidas preventivas e correctoras oportunas para minimizar as alteracións no réxime hidrolóxico e evitando calquera tipo de vertido ó medio.

Para tal fin, tanto na fase de obras como ao final destas ata que se constate ausencia de afeccións, levarase a cabo un plan de control da calidade das augas.

4. Non se acumularán substancias, calquera que sexa a súa natureza e lugar en que se depositen, que constitúan ou poidan constituir un perigo de contaminación das augas

(superficiais ou subterráneas) do dominio público hidráulico e/ou degradación do seu contorno, polo que durante a execución dos traballos non se poderán utilizar as marxes dos ríos e ribeiras como lugares para o depósito de materiais, parque de maquinaria, lavados e, en xeral, todas aquelas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.

5. Non se afectarán, ou de ser o caso terán que ser repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se poidan atopar na área de influencia das obras, téndose que garantir a compatibilidade da actuación cos usos preexistentes. De igual xeito, respectaranse as fontes e mananciais que puideran existir na zona.

Neste sentido, na execución dos alicerces e das gabias do cableado haberase de considerar non afectar á modificación dos niveis freáticos que puideran alterar captacións existentes, aínda que estas non presentaran aparencia de afectación.

6. Na rede viaria do parque disporanse as estruturas de drenaxe transversal e lonxitudinal necesarias para non modificar o actual réxime hidrolóxico da zona e permitir a libre circulación das augas. Evitarase a xeración de zonas asolagadas, o transvase de auga dunha microcunca a outra ou a concentración de grandes fluxos de auga en valgadas con escasa capacidade de acollida.

A incorporación das augas procedentes da rede de drenaxes do parque cara o dominio público hidráulico deberá ser gradual, polo que á saída das drenaxes transversais e nos puntos onde a auga das cunetas se incorpore ao terreo, así como nos tramos de cuneta en zonas de elevada pendente, dispoñeranse sistemas protectores e/ou de disipación de enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastres de materiais, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de incorporación das augas aos cursos naturais.

Tanto na fase de obras como na de explotación do parque, realizarase un control do correcto funcionamento desta rede de drenaxes, do estado dos dispositivos de disipación de enerxía e das condicións de incorporación das augas de drenaxe á rede natural, téndose que adoptar as medidas protectoras e correctoras oportunas no caso de producirse os citados fenómenos. Así mesmo, esta rede de drenaxes será obxecto dos oportunos labores de mantemento para garantir a súa operatividade.

Para tal fin, o promotor deberá contar cun plan de control da rede de drenaxes do parque.

7. O formigón necesario para a execución do proxecto será provisto desde planta ou plantas localizadas fóra da obra e que contén coas debidas autorizacións.
8. A limpeza das cubas das formigoneiras realizarase nas plantas subministradoras sempre que sexa posible. De non ser así, poderá habilitarse unha balsa para tal fin, que deberá estar adecuadamente impermeabilizada e afastada de cursos fluviais. Os restos nela almacenados deberanse entregar a un xestor autorizado.

4.2.3 *Protección do solo e infraestruturas*

1. Levarase a cabo un control topográfico preciso dos límites das zonas de obra e da localización de todas as infraestruturas e instalacións proxectadas, que se axustarán ao que se derive desta DIA. Non se poderán ocupar terreos fóra dos previstos.
2. As intervencións que se pretendan realizar en bens de interese cultural ou catalogados, así como no seu contorno de protección ou zona de amortecemento, terán que ser autorizadas pola consellería competente en materia de patrimonio cultural.

3. Delimitaranse as distintas zonas de obra mediante o seu balizamento, que deberá manterse en perfecto estado durante o transcurso da actuación e ser retirado cando esta finalice.
4. Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona salvo xustificación previa, en cuxo caso se seleccionarán zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos relevantes. En todo caso, os préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditada e os ocios resultantes serán restaurados ao finalizar a obra.
5. No caso de ter que realizar algún depósito de sobrantes de escavación que non poidan ser empregados na propia obra, o promotor deberá contar cos permisos ou autorizacións que resulten oportunos, e proceder á súa restauración e revexetación unha vez rematada a obra.
6. Cando se executen obras en zonas de elevada pendente deberanse dispoñer mallas antiescorrega ou calquera outra medida adecuada para evitar o arrastre ou rodadura de materiais ladeira abaixo. O estado e a operatividade dos dispositivos antiescorrega será obxecto de control exhaustivo durante a execución das obras. En calquera caso, de producirse arrastres, deberán ser retirados e depositados nun lugar autorizado e a zona devolta ao seu estado orixinal.
7. Adoptaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derramos accidentais de produtos contaminantes como aceites, graxas e carburantes de motores. Queda prohibida calquera vertedura de material contaminante.
8. No caso de ter que realizar voaduras, disporanse os medios necesarios (redes, lonas, ...) para evitar a proxección de fragmentos de rocha ao contorno. En calquera caso, se estes se producen, deberán retirarse da zona e ser depositados nun lugar autorizado.
9. A circulación de vehículos e maquinaria no parque, tanto na fase de obra como na de funcionamento, restrinxirase unicamente aos vieiros e zonas acondicionadas para o efecto (áreas de manobra).
10. Os elementos do parque non poderán supoñer un obstáculo para o normal uso das pistas ou devasas que puideran existir na zona, debéndose garantir a súa operatividade.
11. Manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. Se durante as obras fose preciso cortar o paso dalgunha vía, deberán implementarse rutas alternativas que presten o mesmo servizo.
12. No caso de deterioración de estradas, camiños ou calquera outra infraestrutura, instalación ou servizo preexistente debido á execución da actuación, deberá restituírse a súa calidade e funcionalidade aos niveis previos ao inicio das obras.

4.2.4 Xestión de residuos

1. Todos os residuos que se xeren como consecuencia da construción, explotación e desmantelamento do parque eólico deberán ser xestionados en función da súa natureza e conforme á lexislación vixente, primando a reciclaxe e a reutilización fronte á vertedura.
2. Para a zona destinada a casetas de obra, parque de maquinaria, provisión de materiais, etcétera, deberá seleccionarse unha localización de baixo valor ambiental, escasa pendente

e afastada de calquera curso de auga, hábitats de interese comunitario ou área de protección arqueolóxica.

A dita zona deberá estar dotada das medidas necesarias para evitar a contaminación do solo e das augas e dispoñer dos medios adecuados para a recollida de posibles verteduras. As casetas de obra deberán dispoñer dun sistema estanco de tratamento químico das augas residuais.

Así mesmo, co obxecto de evitar a dispersión de accións potencialmente contaminadoras e favorecer un adecuado control ambiental, no caso de que finalmente sexa necesario dispoñer dunha área de limpeza das cubas das formigoneiras tendo en conta o sinalado na condición 4.2.2.8, esta localizarase preferiblemente na zona dedicada ás instalacións de obra.

3. Os labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria durante a fase de obras realizaranse preferiblemente en talleres autorizados, eliminando así o risco de derrames accidentais de substancias contaminantes. Cando isto non sexa posible polas características da maquinaria (con mobilidade restrinxida ou non apta para circular por estrada), estas tarefas poderanse realizar na zona destinada a instalacións de obra, que deberá estar adecuadamente dotada segundo o establecido na condición anterior.
4. O almacenamento temporal de residuos ata a súa entrega a xestor autorizado realizarase na área de casetas de obra/parque de maquinaria durante a fase de obras, e na parte cuberta do centro de seccionamento durante a fase de funcionamento. Sinalarase claramente a presenza dos distintos tipos de residuos e cumprirse en todo momento coas normas de almacenamento establecidas na lexislación vixente.
5. Antes do inicio da fase de explotación deberán terse retirado e xestionado a totalidade dos residuos xerados durante a execución das obras.

4.2.5 *Protección da fauna, vexetación e hábitats naturais*

Con carácter xeral, no desenvolvemento do proxecto deberá garantirse que non se verán afectados os compoñentes do medio natural (tal que as especies de flora e fauna ou os hábitats naturais) que gocen dun réxime de protección legal, atendendo ao disposto na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade e Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, sen prexuízo de calquera outra normativa que lles resulte de aplicación.

4.2.5.1 *Sobre a fauna*

1. Para levar a cabo os labores de corta e roza de vexetación, así como os movementos de terras, escolleranse datas fóra das épocas de nidificación e cría da fauna máis sensible a este tipo de actuacións (prestando especial atención á que puidera gozar dalgún réxime de protección legal), adoptando en todo caso as medidas necesarias para non alterar á fauna.
2. Previamente aos labores de corta de arboredo verificarase a ausencia de avifauna nidificante de interese nos pés implicados. En caso de presenza, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Atenderase especialmente á presenza de aves rapaces ou calquera outra especie que ostente figuras legais de protección ou apareza recollida en listaxes ou libros vermellos que poñan de manifesto a importancia da súa conservación.
3. Para as aves rapaces do xénero *Circus* (tartaraña cincenta *Circus pygargus* e gatafornela *Circus cyaneus*, catalogadas como vulnerables no CGEA), e resto de rapaces presentes na

zona, que nidifican sobre o solo en ambientes de matogueira ou mixtos con pasteiros e polo tanto son susceptibles de verse afectadas polas obras, previamente aos labores de roza da vexetación levaranse a cabo as comprobacións necesarias para determinar a existencia ou non de parellas reprodutoras na área de afección directa das infraestruturas e instalacións proxectadas. Teranse en conta os resultados derivados do estudo presentado segundo o apartado 4.1.3 desta DIA.

No caso de detectar a súa nidificación na zona afectada polas obras, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, incluíndo o establecemento dun perímetro de exclusión duns 500 m de radio en torno ao niño, onde se evitará calquera actuación ata a finalización do período reprodutor (podendo continuar coas obras noutra zona afastada) e outro perímetro de seguridade de 500 m, onde se limitarán ao máximo as actuacións co obxecto de garantir a tranquilidade das aves.

4. Para aquelas especies de fauna que contén cun plan de recuperación, conservación ou xestión, adoptaranse as medidas e actuacións recollidas na dita planificación, cando proceda.
5. Debido á posible presenza de anfibios na zona, deberá favorecerse a súa reprodución unha vez rematada a fase de construción.
6. Adoptaranse as medidas necesarias para minimizar o potencial impacto da rede viaria do parque sobre a pequena fauna (réptiles, anfibios, micromamíferos...), tanto polo risco de atropelo como polo efecto barreira, así como para garantir que as obras de drenaxe e outras estruturas non supoñan unha trampa para a dita fauna.

Ademais, no caso de que nalgún dos vieiros do parque sexa necesario colocar pasos canadenses para impedir o paso de gando, estes deberán ir dotados de medidas que posibiliten o escape dos pequenos animais que poidan caer ao foxo. As ditas medidas poden consistir, sen prexuízo doutras igualmente efectivas, en dotar ao foxo dunha rampla de subida da fauna (con superficie rugosa e pendente suave), abrir un ou dous laterais do foxo ou darlle saída ao exterior mediante unha tubaxe de diámetro suficiente (mínimo 40 cm).

Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre a pequena fauna (incluíndo, de instalarse pasos canadenses, controis de mortalidade nos foxos), incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. Respecto á avifauna e os morcegos, realizaranse comprobacións periódicas que permitan determinar a existencia ou non de afeccións sobre os seus efectivos poboacionais e detectar cambios no comportamento e usos do hábitat producidos pola instalación e/ou presenza dos aeroxeradores.

No caso de que se detecte unha incidencia negativa, adoptaranse as medidas necesarias para corrixir a dita situación, entre as que se poden considerar, sen prexuízo doutras, un incremento da frecuencia do seguimento, pintado de pas con patróns que incrementen a súa visibilidade, eliminación de gando morto (ou cubrición ata a súa retirada) para evitar atracción de aves preeiras, parada de máquinas en días con condicións meteorolóxicas moi desfavorables e de baixa visibilidade, establecemento de períodos de parada técnica dos aeroxeradores no caso de alcanzarse limiares de risco, instalación de disuasores automáticos, eliminación ou relocalización de aeroxeradores conflictivos, etcétera.

No caso concreto das especies preeiras, estarase ao disposto na Resolución do 21 de marzo de 2014 da Dirección Xeral de Enerxía e Minas pola que se establecen determinadas medidas para previr as colisións de aves nos parques eólicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para tal fin, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento da avifauna e quirópteros de acordo co sinalado no punto 5.2 da DIA.

8. En relación co punto anterior, incorporaranse medidas adicionais que garantan a minimización do impacto por colisión para avifauna e quirópteros.

Para tal fin as medidas a incluír respecto aos quirópteros son:

- Restringir a rotación das pas das turbinas o máis posible por baixo da velocidade de réxime, determinando a velocidade do vento en buxe por baixo da cal os aeroxeradores permanecerán parados.
- No plan de vixilancia ambiental informarase sobre os tempos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e a porcentaxe en que os aeroxeradores permaneceron parados por este motivo.

En canto ás medidas para a protección de aves son as que seguen:

- Implementar tecnoloxías de redución do impacto por colisións como sistemas de detección baseados en vídeo (DtBird ou similar), que son sistemas que traballan de forma independente para facer un seguimento das aves e mitigar a mortalidade nos emprazamentos de turbinas eólicas. O sistema detecta as aves automaticamente e pode adoptar dúas medidas independentes para mitigar o risco de colisión das aves: activar sons de alerta ou parar a turbina eólica.

Consideraranse as aves rapaces identificadas no EslA e no estudio preoperacional de avifauna. Se durante os traballos de vixilancia ambiental se detectase a presenza doutras especies de rapaces, o sistema deberá ampliar a protección a estas.

- Como medida disuasoria pasiva o pintado, segundo o indicado no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, dunha das aspas de cada un dos aeroxeradores, polo menos en 2/3 dende a punta da pa. O plan de vixilancia ambiental medirá a mortalidade observada neste parque e será comparada coa mortalidade dos parques lindeiros xa existentes, con aeroxeradores sen pintar, para informar se a medida é ou non eficaz, e para que especies.

9. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos) sobre a avifauna e os quirópteros entre os parques eólicos que existan no contorno no momento en que este parque eólico entre en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada). Teranse en conta así mesmo as súas infraestruturas de evacuación de enerxía se for o caso. Este seguimento realizarase mediante a valoración conxunta dos resultados dos seus respectivos plans de vixilancia, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

4.2.5.2 *Sobre a vexetación e os hábitats naturais*

1. Con carácter xeral, a eliminación da vexetación reducirase ao estritamente necesario para a execución do proxecto. Empregaranse sistemas mecánicos, non facendo uso do lume nin de fitocidas.

2. A corta de arboredo limitarase ao imprescindible, lembrando que previamente terá que presentar a declaración responsable ou solicitar a autorización segundo corresponda, así como a comunicación final ao remate do aproveitamento de ser o caso, en función do disposto na normativa de aplicación.
3. A realización dos aproveitamentos madeireiros implicará a extracción ou trituración da biomasa forestal residual, agás por razóns xustificadas ou aquelas outras establecidas consonte a lexislación en materia de montes.
4. Na xestión da biomasa vexetal eliminada primarase a súa valorización, evitando a queima in situ destes restos, que de ser o caso terá que contar coa preceptiva autorización. En calquera caso, terase presente a lexislación sectorial en materia forestal e de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Neste contexto, no caso de optar pola extracción da biomasa forestal residual deberá garantirse a permanencia no monte ou terreo forestal dos restos forestais de menor tamaño nunha porcentaxe do 50 % sobre o total que se vai extraer. Unha vez executado o aproveitamento, en casos de corta final, deberán realizarse as actuacións necesarias encamiñadas á rexeneración da superficie afectada. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase a súa trituración e espaxamento homoxéneo, para permitir unha rápida incorporación ao solo, diminuír o risco de incendios forestais e evitar a aparición de enfermidades ou pragas.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para eliminar riscos de incendios, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque.
6. Para garantir a non afección e a conservación de especies de flora ameazada que puideran estar presentes na zona de actuación, adoptaranse as medidas preventivas oportunas (balizamento perimetral da súa localización, delimitación das áreas de presenza nos planos de obra, seguimento do estado de conservación dos exemplares e das medidas adoptadas, etc.) e de ser o caso, as medidas correctoras ou compensatorias necesarias. Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre as ditas especies, incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.
7. En canto aos hábitats naturais, e co fin de garantir que as actuacións sexan compatibles coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, prestarase especial atención, sen prexuízo doutras, ás medidas de control sobre a afección a solos e vexetación que figuran nesta DIA, balizando adecuadamente as distintas zonas de obra e evitando afeccións non previstas.
8. Adoptaranse medidas preventivas para minimizar o risco de introdución de especies invasoras como consecuencia da execución do proxecto (información ao persoal de obra, limpeza previa da maquinaria, control da procedencia dos préstamos, emprego de especies autóctonas na revexetación, etcétera). No programa de vixilancia ambiental incorporaranse os controis oportunos para acadar unha detección precoz desta situación. No caso de que se confirme a introdución, adoptaranse medidas de resposta rápida para erradicalas.

4.2.6 Integración paisaxística e restauración

1. Adoptaranse medidas que maximicen a integración paisaxística da actuación proxectada. No caso do centro de seccionamento deberánse empregar técnicas e materiais propios deste tipo de instalacións que busquen a maior integración cromática e textural posible,

evitando empregar materiais que afecten negativamente á paisaxe polo súa cor, brillo ou similares, así como o uso do ladrillo ou bloque de formigón sen revestir. Así mesmo, nos traballos de execución e acondicionamento dos vieiros do parque minimizaranse os movementos de terras e coidarase que o firme contraste o menos posible coa contorna.

2. Se na zona existen afloramentos rochosos con interese xeomorfolóxico ou paisaxístico existentes no ámbito do proxecto, deberán ser respectados sen que se vexan afectados pola obras.
3. Todas as superficies alteradas ou deterioradas pola execución das obras (marxes dos vieiros, contorno das obras de drenaxe, gabias do cableado, plataformas de montaxe dos aeroxeradores -que deberán ser revexetadas en toda a súa extensión, podéndose deixar un camiño de acceso ata a porta do aeroxerador para os vehículos de mantemento ordinario-, contorno da subestación/edificio de control/centro colector ou de seccionamento e torre/s meteorolóxica/s se é o caso, área de casetas de obra e parque de maquinaria, zonas de amoreamento de materiais ou residuos, áreas de préstamo e/ou vertedura de excedentes dos movementos de terras se for o caso...) deberán ser restauradas e revexetadas en función do tipo de terreo do que se trate, co obxecto de favorecer a recuperación do solo e a reinstalación da vexetación orixinal.

Para tal fin, nas actuacións de restauración e revexetación a levar a cabo teranse as seguintes consideracións:

- Co fin de evitar fenómenos erosivos e lograr o máis pronto posible a integración paisaxística das zonas alteradas polas obras, os labores de restauración e revexetación deberán realizarse, na medida do posible, paralelamente ao avance das obras, conforme as distintas superficies a restaurar acaden o seu estado definitivo.
 - No caso de precisar achegas externas de terra vexetal por non ser suficiente a retirada na obra, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio, debendo proceder de amoreamentos ou zonas debidamente autorizadas e que teñan características similares ás do terreo a restaurar, tanto desde o punto de vista edafolóxico como respecto das especies vexetais presentes.
 - No que respecta á sementeira, a mestura deberá conter necesariamente especies arbustivas e leguminosas, sen prexuízo das de crecemento rápido que se consideren apropiadas para a zona. A proporción de cada grupo de especies na mestura axustarase, con carácter xeral, ás seguintes porcentaxes: 70% para o conxunto de gramíneas, 15% para as leguminosas e 15% para as arbustivas. A dose a empregar será como mínimo de 30 gr/m² (300 kg/ha).
 - A restauración que se faga deberá atender a criterios de coherencia ecolóxica e paisaxística. Todas as especies a empregar na restauración deberán ser autóctonas, preferentemente existentes na zona, compatibles co hábitat no que se vaian implantar e compatibles entre si, co obxecto de maximizar o éxito e integración da restauración.
 - Deberá realizarse un seguimento da efectividade dos labores de restauración e revexetación e proceder á reposición das calvas e/ou marras que puideran aparecer nas sementeiras, hidrosementeiras e/ou plantacións efectuadas. Incrementarase a intensidade deste seguimento no caso de que se detecten dificultades para o desenvolvemento da vexetación e levaranse a cabo actuacións adicionais de restauración se o éxito desta non é o axeitado.
4. Unha vez finalizada a vida útil do parque eólico, ou ben no caso de que quedase definitivamente fóra de servizo por calquera causa, ao longo da fase de abandono

levaranse a cabo todas as actuacións necesarias para desmantelalo e recuperar a situación preoperacional da zona ocupada pola instalación.

Considerarase, con carácter xeral e sen prexuízo do que no seu momento se poida establecer ao respecto, a desmontaxe e retirada dos aeroxeradores e subestación transformadora/centro colector ou de seccionamento (o edificio de control pode ficar para outros usos), demolición da parte superior do pedestal ou peaña das zapatas, restauración dos novos vieiros creados para uso exclusivo do parque, restitución de terreos e servizos afectados e revexetación das zonas alteradas polo desmantelamento.

4.3 Outras condicións

1. Co obxecto de acadar a máxima coordinación e eficacia no cumprimento desta DIA, o promotor deberá designar unha persoa responsable do seu control e notificar o seu nomeamento e formación académica ao órgano substantivo segundo o punto 5.1.
2. Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente deberáselle notificar previamente á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, a través do órgano substantivo, para que o órgano ambiental o avalíe e informe sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso as condicións que cómpre impoñerlle ou se procede iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.
3. O promotor deberá comunicar ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo e coa suficiente antelación, a data prevista de inicio de obras do parque.

Xunto coa dita comunicación, o órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural ao que se fai referencia na condición 4.1.2 desta DIA, e a documentación na que se basee.

4. Así mesmo, o promotor comunicará ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo, a data de posta en marcha da instalación.

5 PROGRAMA DE VIXILANCIA E SEGUIMENTO AMBIENTAL

5.1 Aspectos xerais

O obxecto deste programa é o de garantir ao longo do tempo o cumprimento das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias que figuran na documentación avaliada e o condicionado da DIA, así como incorporar procedementos de autocontrol por parte do promotor. Así mesmo, debe permitir detectar, cuantificar e corrixir alteracións ou afeccións que non se teñan previsto, e levar a cabo novas medidas acordadas coas novas problemáticas xurdidas.

Para tal fin, e tomando como base o seguimento proposto na documentación avaliada, deberánse incorporar os controis e estudos necesarios para completalo e adaptalo ao condicionado que se deriva desta DIA. Na definición final do programa fixaranse segundo a fase (previo inicio de obras, replanteo, obras, explotación ou abandono) a periodicidade, os indicadores e os limiares ou valores límite que se vaian utilizar en cada caso.

Será responsabilidade do órgano substantivo que o programa que finalmente se desenvolva neste sentido permita acadar os obxectivos indicados. Así mesmo, teranse en conta as seguintes consideracións:

- O seguimento deberá ser efectuado por persoal cualificado para identificar os elementos protexidos da biocenose e para valorar a idoneidade das medidas adoptadas e os impactos que as actuacións do proxecto poden inducir sobre o medio. Terá a capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.
- As tomas de mostras, medicións e/ou analíticas deberán ser realizadas por un organismo de control autorizado ou entidade acreditada ou autorizada, e os resultados terán que vir asinados por persoal técnico da entidade. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de control.
- No caso de que se detecten, como resultado deste seguimento en calquera das súas fases, impactos imprevistos ou alteracións que superen os límites establecidos na lexislación aplicable, no EslA ou nesta DIA, comunicaráselle inmediatamente ao órgano substantivo, propoñendo as medidas correctoras precisas para corrixilos. Se se pon de manifesto a existencia de impactos ambientais severos ou críticos, o órgano substantivo poñerá este feito en coñecemento da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

5.2 Aspectos específicos

1. En relación co plan de seguimento do nivel de ruído ao que se fai referencia na condición 4.2.1, tomando como base a proposta do EslA, terase en conta o seguinte:
 - En canto aos puntos de control que deberán establecerse para o seguimento dos niveis sonoros na fase de funcionamento, estarán localizados no contorno das vivendas ou edificacións máis próximas aos aeroxeradores e non no interior dos núcleos, co fin de considerar os receptores potencialmente máis vulnerables. Deberán considerarse, como mínimo, os mesmos puntos de medida xa contemplados na proposta do EslA. A localización de cada punto deberá definirse coas súas coordenadas UTM (ETRS89) e reflectirse nun plano a escala mínima 1:10.000.
 - Deberase efectuar unha campaña preoperacional con medicións en todos os puntos, co obxecto de dispoñer de datos previos do ruído de fondo para comparalos cos que se obteñen en cada período de seguimento.
 - Lémbrese que sempre que exista a acreditación e alcance correspondente, os estudos e controis preoperacionais, tomas de mostras, medicións e analíticas, tanto na fase previa ao inicio das obras como nas de replanteo, obras, explotación ou abandono, realizaranse por entidades acreditadas polo organismo nacional de acreditación (ENAC) co alcance correspondente a cada tipo de control, toma de mostras, medición ou analítica a realizar, e que os informes estarán asinados e amparados pola dita acreditación. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de seguimento.
 - En canto á periodicidade dos controis, durante a fase de obras efectuaranse medicións en cada punto no momento no que se estean executando as obras asociadas ao seu contorno, elixindo un momento coa obra en plena actividade co obxecto de que a medición sexa representativa. Na fase de funcionamento a frecuencia será mensual o primeiro semestre, trimestral o segundo e tamén trimestral durante o segundo ano de explotación, podéndose logo variar en función dos resultados obtidos.

2. En canto aos plans de vixilancia e demais controis aos que se fai referencia no punto 4.2.5 da DIA, terase en conta o seguinte:

- Tal e como se desprende do punto 5.1, deberá incorporarse co suficiente detalle ao programa de vixilancia ambiental todo o que se derive das cuestións que figuran no dito punto 4.2.5:

- Control da nidificación de avifauna protexida ou de interese sobre o solo ou en arboredo.
- Protección doutra fauna (réptiles, anfibios, pequenos mamíferos,...) detección de atropelos, control de obras de drenaxe e, no seu caso, dos pasos canadenses.
- Seguimento de avifauna, quirópteros e posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos).
- Protección de hábitats naturais e outras especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso en cumprimento das disposicións normativas que lles resulten de aplicación.
- Detección de especies invasoras.
- Etcétera.

- No caso concreto do plan de seguimento de avifauna e no de quirópteros (naquilo que resulte de aplicación), sen prexuízo do que figure na documentación achegada polo promotor ou do que se poida derivar da condición 4.1.2, ou de calquera outra desta DIA, teranse en conta as seguintes indicacións:

- Disporase dos estudos previos necesarios para coñecer os efectivos poboacionais e os usos do espazo e do hábitat na zona, as zonas de cría, alimentación ou campeo, colonias ou refuxos (morcegos), durmidoiros, rutas de paso migratorio, movementos estacionais ou desprazamentos diarios, etcétera, co obxecto de definir axeitadamente o plan de vixilancia para detectar posibles cambios nestes aspectos pola instalación e presenza do parque. Estes estudos preoperacionais deberán cubrir o ciclo anual completo do conxunto de especies inventariadas na zona, prestando especial atención a aquelas que ostenten algunha figura de protección, por exemplo e sen prexuízo doutras, as sinaladas no punto 1.3 desta DIA.

- Conterá unha descrición detallada e xustificada da metodoloxía para o seguimento da incidencia do parque eólico sobre a avifauna, especificando os controis a efectuar e a súa frecuencia, considerando a detección do efecto baleiro, a caracterización do comportamento das aves ante os aeroxeradores e a detección de morte por colisión.

Descríbese a metodoloxía para a estimación dos índices de colisión e a súa variación estacional, e a dun estudo do voo que caracterice a frecuencia, variación horaria, variación estacional, altura e traxectoria dos movementos das aves na zona do parque (uso do espazo).

Incluirase unha valoración da posible distorsión nos resultados polo diferente esforzo de mostraxe, condicións climatolóxicas durante as mostraxes, detectabilidade dos corpos (polo tamaño, vexetación do contorno, etcétera) e desaparición de cadáveres por necrófagos, definindo os factores ou índices de corrección para corrixir as posibles desviacións.

- A periodicidade das visitas de comprobación terá en conta a fenoloxía das especies sedentarias, invernais e migratorias. Co obxecto de diminuír na medida do posible a perda de cadáveres por acción de animais preeiros, as visitas para a detección de aves mortas por colisión terán como mínimo unha periodicidade mensual. No caso de que se efectúen experimentos para o cálculo dunha taxa de desaparición de cadáveres

propia para a zona do parque, poderíase axustar a dita frecuencia. Terase en conta que pode resultar preciso incrementar a frecuencia en épocas de paso migratorio e de dispersión de xuvenís.

- Definición cuantitativa e cualitativa de limiares de risco por colisión e aparición de efecto baleiro, que indiquen a necesidade de adoptar medidas protectoras ou correctoras específicas, xustificando a súa determinación. Na definición destes limiares deberán considerarse as referencias normativas, catálogos ou listas vermellas máis actualizadas.
- Definiranse as medidas protectoras e/ou correctoras a adoptar en función das situacións de risco que se detecten, considerando entre elas as sinaladas no punto 4.2.5.1 desta DIA, sen prexuízo do que se derive da condición 4.1.2.
- Segundo o establecido no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e no punto 4.1.2 desta DIA en relación á proposta que deberá elaborar o promotor, deberán incorporarse á mesma as seguintes actuacións relacionadas coa comprobación da efectividade das medidas pra evitar o impacto por colisión:
 - Avifauna: deberase prestar atención a se o sistema de detección baseado en vídeo detecta un aumento da frecuencia doutras rapaces, co fin de ampliar a protección ás mesmas, así como medir e comparar a mortalidade por impacto observada no parque eólico coa de outros parques lindeiros (pas sen pintar).
 - Quirópteros: deberase informar dos tempos nos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e da porcentaxe de parada dos aeroxeradores.
- Describirase o método de rexistro, tratamento e presentación dos datos obtidos, detallando a periodicidade, estrutura e contido dos informes, que como mínimo incluírán un apartado introdutorio (indicando datas e descrición das campañas efectuadas), outro cos datos e resultados obtidos e un de valoración (considerando tanto o período abranguido polo informe como o acumulado de datos de informes anteriores), discusión e conclusións finais.
- En relación coa condición 4.2.5.1.4 da DIA, no que se refire ao lobo a Dirección Xeral de Patrimonio Natural sinala no seu informe que se ten que dar cumprimento ao punto 18 (efecto barreira das infraestruturas), apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.

Neste sentido, establece que no primeiro ano de funcionamento do parque, como parte do plan de vixilancia ambiental, débese remitir á dita dirección xeral un estudo con datos sólidos sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico e realizar unha avaliación e seguimento das posibles afeccións sobre as súas poboacións: estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

Na procura da mellor implementación das ditas medidas, o promotor e o órgano substantivo terán en conta que todos os aspectos relativos á súa planificación e desenvolvemento deberán coordinar previamente coa dita Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

5.3 Informes do programa de vixilancia

O promotor deberá presentar os informes do programa de vixilancia e seguimento ambiental ante o órgano substantivo, a quen lle corresponde efectuar o seguimento e vixilancia do cumprimento da DIA de acordo co establecido na normativa de avaliación ambiental. Estes informes estarán

asinados polo persoal técnico responsable da súa elaboración e terán que contar coa supervisión, aprobación e sinatura da persoa responsable designada para o control do cumprimento da DIA.

Os informes avaliarán pormenorizadamente o cumprimento da DIA en relación a todos os aspectos considerados nela, así como das indicacións, valoracións e medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias contidas no EslA e a restante documentación avaliada.

Con carácter xeral, incluíranse os resultados das campañas preoperacionais ou estudos complementarios que se efectúen e os que no seu caso xa consten no EslA ou as súas addendas se é o caso, comparándoos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

Sen prexuízo do que, co decurso do tempo, se poida derivar do desenvolvemento do programa de vixilancia, o seguimento da DIA estruturarase nos seguintes informes:

1. Durante a execución das obras o promotor presentará, con carácter trimestral, un **informe de obras** co seguinte contido mínimo:
 - a) Cronograma de obras actualizado con todas as actividades (incluíndo a adopción das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias) no que se indique, para cada unha delas, a porcentaxe de execución respecto do total. No cronograma figurará a data de actualización.
 - b) Informe de avance da obra, onde se describa o desenvolvemento dos traballos en relación a todos os compoñentes do proxecto. Acompañarase de reportaxe fotográfica (con indicación da data e hora nas fotografías e plano de puntos de toma) e dun plano de planta a escala 1:5.000 ou maior detalle, dotado de coordenadas UTM (ETRS89), no que se reflecta a situación real das obras e a porcentaxe de execución de cada actividade.
 - c) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (con medicións en plena actividade, indicando persoal de obra e maquinaria en funcionamento durante as medicións), control da calidade das augas, funcionamento da rede de drenaxes e mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), seguimento de avifauna, quirópteros e lobo, protección da pequena fauna e hábitats e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, tendo en conta os puntos 4.2.1, 4.2.2, 4.2.5 e 5 da DIA.
 - d) Informe onde se detallen, para aqueles indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os resultados dos controis efectuados de acordo co plan de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas), así como os da aplicación das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA), incidencias e/ou imprevistos acontecidos e solucións adoptadas, labores de restauración efectuados, xestión de residuos de obra, etcétera.
2. Ao final das obras, no prazo máximo de dous (2) meses contados desde o remate dos traballos, achegará un **informe fin de obras** que como mínimo inclúa:
 - a) Informe onde se describa o desenvolvemento dos traballos desde a emisión do último informe de obras e se detalle o estado final do parque e da área afectada tras a finalización das obras, en relación a todos os aspectos que figuran na documentación avaliada e no condicionado desta DIA. Conterá así mesmo un resumo do seguimento ambiental efectuado ao longo de toda a fase de obras e das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas, así como das incidencias ou imprevistos acontecidos e as solucións adoptadas.

- b) Reportaxe fotográfica que amose con detalle os aspectos máis salientables da actuación: zonas nas que se implantaron os aeroxeradores, contorno da centro de seccionamento, torre meteorolóxica, estado dos vieiros, cunetas e drenaxes, gabias do cableado, estado de limpeza da área (en especial da zona de instalacións de obra e parque de maquinaria), zonas onde se efectuaron medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias, etc. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.
 - c) Plano *as built*, a escala 1:5.000 ou maior detalle e dotado de coordenadas UTM, no que se reflecta a situación real de todas as instalacións e infraestruturas do parque, así como as zonas onde se levaron a cabo medidas protectoras, correctoras ou compensatorias. Inclúirase unha táboa coas coordenadas UTM (ETRS89) das posicións definitivas dos aeroxeradores, do centro de seccionamento e da torre meteorolóxica.
 - d) Ficheiros dixitais do plano *as built* coas capas: poligonal do parque, aeroxeradores, vieiros, centro de seccionamento e torre meteorolóxica. O formato será compatible con sistemas de información xeográfica (SIX). O sistema de proxección será o UTM, adoptándose como sistema de referencia xeodésico o ETRS89. Os datos vectoriais entregaranse en formato ESRI shapefile (.shp).
3. Unha vez iniciada a explotación do parque o promotor deberá presentar, con periodicidade semestral durante os dous primeiros anos de funcionamento e anual os seguintes, un **informe en fase de funcionamento** co seguinte contido mínimo:
- a) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (identificando os aeroxeradores en marcha durante as medicións), do seguimento do efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, do control do funcionamento da rede de drenaxes do parque e o mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico) e, se é o caso, do seguimento da calidade das augas conforme se deriva dos puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2 e 5 da DIA.
 - b) Resultados dos plans de seguimento de avifauna, quirópteros (incluíndo todo o relativo ao desenvolvemento e eficacia das medidas adicionais ás que fai referencia a condición 4.2.5.1.7 da DIA), das medidas de protección de pequena fauna, hábitats naturais e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, e seguimento dos posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos), tendo en conta os puntos 4.2.5 e 5 da DIA.
- No caso do plan de vixilancia ambiental e control da mortalidade por colisión de aves e quirópteros terase en conta o establecido pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural no apartado V do seu último informe.
- c) Informe, acompañado de reportaxe fotográfica, no que se describan con detalle os resultados do plan de restauración, indicando os avances e incidencias no proceso de rexeneración da cuberta vexetal e de integración paisaxística da instalación, aparición de especies invasoras se é o caso, estado dos vieiros, cunetas, plataformas de montaxe, gabias do cableado, contorno do centro de seccionamento e torre meteorolóxica, así como daquelas zonas nas que se adoptasen medidas de protección contra a erosión. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.
- Conterá tamén unha avaliación da eficacia e evolución de todas as medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA) e a descrición, se é o caso, das incidencias acontecidas e as solucións adoptadas. Detallaranse así mesmo, para

aqueles outros indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas).

- d) Cando corresponda segundo o expresado na condición 5.2.2 da DIA sobre as actuacións de estudo e seguimento do lobo, xunto co informe en fase de funcionamento achegárase un documento específico cos contidos que se determinen en función do sinalado na dita condición.

Á vista dos resultados que se obteñan durante os dous primeiros anos de seguimento, ou ben por solicitude motivada do promotor cursada ante o órgano substantivo, poderase revisar, se é o caso, o contido ou a frecuencia dos controis e informes que se deben realizar en anos posteriores.

4. **Informe previo ao abandono:** cunha antelación de seis (6) meses respecto da data prevista para a finalización da explotación do parque, o promotor remitirá ao órgano substantivo un documento (con memoria, planos, pregos de condicións, orzamento, prazo de execución e avaliación dos aspectos ambientais) no que se detallen todas as actuacións previstas para o cumprimento da condición 4.2.6.4.
5. **Informe posterior ao abandono:** transcorridos dous (2) meses desde o remate dos traballos de desmantelamento e abandono do parque, o promotor achegará un informe coa descrición detallada das actuacións levadas a cabo, con especial mención á xestión dos residuos procedentes do desmantelamento e á restauración das superficies afectadas. Inclúirá unha reportaxe fotográfica que reflicta o estado final da área, unha vez rematados os labores de abandono e realizada a oportuna revexetación.

6 PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental do proxecto nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 41 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE:

Formular a declaración de impacto ambiental do parque eólico As Encrobas, considerando que o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles, prevalecerá o disposto nesta DIA.

Consonte o disposto no artigo 52 da dita Lei 21/2013, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento da declaración de impacto ambiental.

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditar, do xeito que proceda, os condicionados adicionais que resulten oportunos.

Esta declaración de impacto ambiental farase pública a través do *Diario Oficial de Galicia* e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, e remitiráselle ao órgano substantivo para os efectos que correspondan no marco do procedemento de autorización administrativa das instalacións.

Así mesmo, non exime ao promotor de obter cantas autorizacións, licenzas, permisos ou informes que sexan necesarios para a execución e/ou funcionamento do proxecto.

O órgano substantivo deberá notificar a esta dirección xeral calquera cambio de titularidade que se produza na instalación.

De acordo co artigo 41.4 da lei de avaliación ambiental, a declaración de impacto ambiental non será obxecto de recurso sen prexuízo dos que, se é o caso, procedan na vía administrativa e xudicial fronte o acto polo que se autoriza o proxecto.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

María Sagrario Pérez Castellanos
Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático
(asinado electronicamente)

